

NASLOV: Stereotipi, predrasude, diskriminacija, mržnja na primeru svedočanstva iz Drugog svetskog rata

AUTORI: Ana Zdravković, Natalija Perišić, Mirko Marković, Branislav Tođer i Ana Vujković (posmatrač)

ISHODI UČENJA:

Na kraju nastavne jedinice, učenici će moći da:

- identifikuju i razumeju pojmove stereotipa, predrasuda diskriminacije i mrženje, sa naglaskom na aspektima rase;
- identifikuju, razumeju, ilustruju i procene uloge različitih aktera u ratu;
- razviju empatiju prema pojedincima i grupama koje su (bile) predmet stereotipa, predrasuda, diskriminacije i mrženje;
- analiziraju i povežu naučeni sadržaj sa ličnim iskustvima iz svakodnevnog života, kao ilokalna dešavanja sa svetskim događajima.
- predstave i argumentuju sopstvene stavove u vezi sa aktivnostima suprotstavljanja stereotipima, predrasudama, mržnji i diskriminaciji.
- navedu značenje pojmova: stereotipi, predrasude, diskriminacija i mržnja;
- prepoznaju različite oblike stereotipa u svakodnevnom životu;
- objasne kako nastaju stereotipi i kako mogu dovesti do predrasuda i diskriminacije;
- razumeju kako individualna i kolektivna mišljenja utiču na ponašanje grupe i zajednice;
- razumeju da „banalnost zla“ može nastati iz svakodnevnih oblika ismevanja i isključivanja;
- prepoznaju primere diskriminacije u medijima, svakodnevic i istorijskim događajima;
- analiziraju uloge pojedinaca u situacijama društvene nepravde (žrtva, posmatrač, saučesnik, izvršilac);
- predlože načine kako se može u školi, razredu ili lokalnoj zajednici podsticati kultura nenasilja i tolerancije;
- procene efikasnost različitih pristupa u borbi protiv diskriminacije (npr. obrazovanje, mediji, društvene mreže);
- obrazlože svoje stavove u vezi sa ličnom i kolektivnom odgovornošću u sprečavanju mržnje i diskriminacije;
- razviju empatiju prema pojedincima i grupama koje su bile ili jesu diskriminisane, proganjane, mučene;

UZRAST: mešovito (osnova, srednja stručna 1. i 2. razred, gimnazija 3-4 razred)

TRAJANJE: 45 min

POTREBAN MATERIJAL I OPREMA:

KORIŠĆENI IZVORI (svedočenja itd.): Esad Useinović

Edit: <https://youtu.be/Y5Uvl-9dvJU>

Original: <https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn45394>

SCENARIO ČASA

1) Uvod

Povezati sa ličnim iskustvima naših učenika u zavisnosti od grupe. Da li smo se nekad našli da nas neko ismeva jer izgledamo drugačije? Da imamo drugačije patike, navijamo za drugi tim. Prepoznavanje drugih situacija zašto smo bili etiketirani.

Prepoznavanje stereotipa prema čitavim grupama: prepoznavanje viceva kao stereotipa.

Da li takva razmišljanja koja naizgled deluju kao prozaična, naivna, mogu da prouzrokuju i zločine?

Da neko sa takvom banalnošću zla može ubijati, treba da bude pripremljen za tako nešto.

2) Glavna nastavna aktivnost

Cilj otvoriti razmišljanja o procesu razmišljanja pojedinca i grupe. Tu sad ubaciti svedočenje. Deo svedočenja (skraćeno na najviše 2 minuta). Izdvojiti jedan deo koji je potresan.

Pustiti video da se ne vidi ko je čovek, samo audio prvo. Od opšteg ka pojedinačnom.

Pustiti po grupama da skiciraju profil te ličnosti šta su čuli.

Može da bude i poistovećivanje po grupama da li se neko poistovećuje sa čovekom koji priča

3) Refleksija

Problem zla- svi saučestvuju. Pitanje ličnih odgovornosti za društvena zbivanja.

Postoje različite uloge, da je na svakome odgovornost, da kod posmatrača postoji odgovornost.

Da postavimo to kao proces - zezamo Crnogorce da su lenji, da to dođe do mržnje. Trebamo postaviti sebe u obuču drugih i kako reagovati. Kad dođemo kod mržnje za neke je odveć kasno. Treba reagovati odmah, ne čekati. Za početak, nećemo pričati viceve na tuđi račun, nego na sopstveni. Hajde da analiziramo viceve o drugima. Aktivno učestvovanje u društvenim okolnostima i reagovanje na okruženje.

4) Domaći zadatak (opciono)

Istorijski izvori u vezi sa otvorenom temom. Može da se da domaći zadatak da se pređu savremene teme i videi.

Za osnovnu školu sastav: Volim svoje, poštujem druge.

NAPOMENE O INKLUZIJU (OPCIONO)

Kako će čas pružiti podršku učenicima sa različitim potrebama, pozadinama ili predznanjem?

Za nadarene učenike, da uporede sa drugim izvorima pa da nađu druge odgovore